

ВЕРБАЛІЗАЦІЯ ОБРАЗУ УКРАЇНИ У ПОЕТИЧНИХ ТЕКСТАХ СУЧАСНИХ РОК-ГУРТІВ

Запорозьська Дар'я Миколаївна

аспірантка кафедри української мови

Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

вул. Валентинівська 2, Харків, Україна

У статті репрезентовано мовний образ України у текстах рок-поезії авторів-львів'ян (Андрія Кузьменка («Скрябін»), Святослав Вакарчука («Океан Ельзи»), Сергія Кузмінського («Брати Гадюкіни»), Тараса Чубая («Плач Єремії»). Здійснено лінгвістичний аналіз рок-поезій та описано, за допомогою яких мовностилістичних засобів автори вербалізують цей образ. Визначено, що мовний образ України розкривається через вживання географічних назв (ойконімів, гідронімів, омонімів, урбанонімів, годонімів, агоронімів), панорамних ландшафтів, поняття «Україна» та лексем з коренем україн-. назв культурних та історичних осіб та етнографічно маркованої лексики. В статті панорамно висвітлено образи міст України – Києва та Львова, які є близькими авторам. Проаналізовано вжиті в рок-поезіях лексеми, що вияскравлюють мовний образ України, в тому числі діалектизми характерні для Львівської області та іншомовну лексику (англіцизми та запозичену німецьку лексику), яка подекуди є транслітерована. Зазначено, що вербальний образ України є метафоричним та доповнений епітетами та перифразованими назвами. Виокремлено чотири групи лексем, що розкривають образ України в рок-текстах. В рок-текстах вербалізовано неповторний образ України відмінний від традиційного, що інтерпретується у класичній поезії. Мовний образ України в рок-поезіях подекуди іронічний та саркастичний. У дослідженні обґрунтовано, що у рок-поезіях розкривається індивідуально авторська мовна картина світу. Образ України у рок-поетичних текстах орієнтований на патріотичність. Рок-автори акцентують увагу на труднощах та проблемах та висловлюють спонукання до змін на краще, проте кожен з них має свій індивідуальний художній образ України.

Ключові слова: рок-поезія, мовний образ України, індивідуально авторське мовомислення, непряма номінація діалектизм, англіцизм, топонім, етнографічно маркована лексика.

Постановка проблеми в загальному вигляді та обґрунтування її актуальності. На сучасному етапі розвитку України дослідження образу рідної країни має важливе значення. Україна переживає досить серйозні зміни у всіх сферах: суспільно-політичній, економічній, культурній сферах, які сприяють об'єднанню національних цінностей та інтересів. Позитивні та негативні події на території України пробуджують інтерес до вивчення явищ, що розкривають національну специфіку. Рок-поезія завжди передавала всі тонкощі суспільного життя.

Мовний образ України наскрізно проходить через канву творів письменників всіх часів, а, отже, його актуальність поза сумнівом. Поети, письменники та рок-автори неодноразово звертаються у рок-поезіях до образу України, адже, щоб яскраво передати сьогочасні реалії на теренах нашої країни, це є досить вагомим. Суспільно-культурна сфера не залишалася поза увагою рок-авторів. Їхні тексти орієнтувалися на суспільні потреби, нерідко акцентуючи увагу на проблемах і труднощах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Українська рок-поезія досліджена недостатньо, але на сучасному етапі активізувалися

дослідження літературознавців та мовознавців. Зокрема, О. Гузій у статті про поезію Т. Шевченка у сучасній українській рок-музиці дослідила рецепцію поетичної спадщини Т. Шевченка українською рок-музикою. Дослідниця розглянула найвідоміші в Україні композиції на слова Т. Шевченка з часів зародження українського готик-року до сьогодення, акцентувавши увагу на творчості рок-гурту «Кому Вниз» [3]. А. Шемахова в статті про сучасну рок-поезію Східної України акцентує увагу на соціальних проблемах, що знайшли своє відображення в українській рок-поезії та робить висновок, що великий вплив на рок-поезію Східної України здійснює російський рок. Ця рок-поезія орієнтована на російську поетичну традицію, це авторка пояснює географічною близькістю та синтезом культур [9]. Олександр Євтушенко у книзі «Україна in rock» подає характеристику та історію року поділяючи його на підстилі та виокремлює головні періоди українського року [4]. О. Клещова у статті про мовностилістичні особливості пісень гурту Океан Ельзи акцентує увагу на специфіці мовностилістичних особливостей в піснях гурту «Океан Ельзи». В статті проаналізовано стилістику авторських новотворів, прокоментовано вживання запози-

чень, визначено естетичні функції образних засобів та з'ясовано роль метафор та епітетів [8]. А. Небога дослідила мовну палітру пісень гурту «Океан Ельзи» з погляду мовних та стилістичних особливостей [9]. О. Гришко в статті про мовні засоби зображення сучасної жінки та чоловіка у пісенних текстах «Океану Ельзи» виокремила риси сучасної українки та українця, що виражені в текстах пісень за допомогою лексичних одиниць, мовних засобів та риторичних фігур [2]. Стаття О. Клещова про поетичний та музичний талант А. Кузьменка покликана виокремити основні типи лінгвокультурем на матеріалі тексту «То є Львів» [5]. О. Клещова досліджує також і національне мовомислення пісенної творчості А. Кузьменка та одоративну лексику в його поетичній творчості [7]. Н. Гаврилук у статті про сленг як особливість ідіостилю Скрыбіна подає аналіз особливостей сленговживання в художніх текстах Скрыбіна, виявляє основні функції сленгізмів, описує тематичні групи сленгізмів як репрезентантів ключових цінностей та особливостей буття соціуму, характеризує сленгові одиниці за походженням [1].

Формулювання мети і завдань статті. Отже, тематика досліджень з мовознавства та літературознавства є широкою і дослідження охоплюють актуальну проблематику. Проте детального лінгвістичного аналізу мовного образу України в текстах українських рок-поезій досі не має, тому актуальним буде аналіз мовних засобів, які виокремлюють особливості рок-поетів.

Метою статті є з'ясувати як представлено вербальний образ України в текстах українських рок-поезій, на матеріалі текстів «Скрыбіна» (автор текстів А. Кузьменко), «Океану Ельзи» (автор текстів – С. Вакарчук), «Братів Гадюкіних» (автор – С. Кузміньський) та «Плач Єремії» (автор текстів – Т. Чубай). Авторів обрано за регіоном, у якому формувалося їхнє індивідуальне авторське мовомислення (Львів). Завданням нашого дослідження є розглянути та обґрунтувати мовний образ України у художньому мовомисленні львівських рок-авторів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Мовний образ України привернув нашу увагу через кількість та вагомість його використання в текстах. Увагу зацентровано на мовному та стилістичному оформленні обраного образу в текстах рок-поезій.

Вербалізований образ України в текстах рок-поезій передано через поняття Україна. «Скрыбін» репрезентує образ України за допомогою синекдохи у тексті «Буковель» через номінацію «На лижі їде вся Україна» передано образ українців (11). Мовний образ України в більшості рок-поезій має позитивну конотацію. В рок-поезії «На Україні лад і спокій» ми вже з заголовку відчуваємо позитивне налаштування тексту.

Українські рок-поети репрезентують у своїх текстах поняття Україна та лексеми з коре-

нем україн-, за допомогою іншомовних лексем з метою виходу на міжнародний рівень, тобто таким чином, українські рок-поети прагнуть приєднатися до світової рок-традиції та рок-спільноти. У рок-поезіях активно запроваджені англіцизми та лексеми з німецької мови: «Made in Ukraine» («Брати Гадюкіни»), «Ja, ich bin Ukrainer Ja, ich liebe sie» («Я є українець, Я це люблю»), «I'm sorry, dear ladies and gentleman of Ukraine, of the world. This is not the worst. It is not necessary to take offence. I am a Ukrainian myself» (Я вибачаюсь, дорогі українці, всі люди. Це не найгірше. Не треба ображатися. Я українець») («Пам'ятник», «Плач Єремії»), проте є і транслітеровані лексеми: «Лід в очах. Ципури пудові. – Ти є хто? Факін Юкрейн? Долю давай, довбаний гей» («День народження», «Брати Гадюкіни») (11).

В деяких рок-поезіях вербальний образ України передано через непряму номінацію, що є своєрідним експресивним елементом поєднаним з емоційним та оцінним компонентом: «Співай, Василю, Про рідний край» («Коровай», «Брати Гадюкіни»), «Ти така красива, як прекрасний наш карпатський край!» («Халі-галі», «Брати Гадюкіни»), «Там залишається моя земля. Там, де лани, гори й поля, Там починається моя земля» (З нею», С. Вакарчук). Перший образ є усталеним та характерним і для класичної поезії, і для рок-поезії. Другий видозмінений за рахунок впливу мовної картини світу авторів, що є вихідцями з Львівської області. Мовний образ України доповнено метафорами та порівняннями: «Хоче на волю, але не встає, Хочє піднятись – спина не дає. Вкрита, немов сонне маля, Тайною пам'яті моя земля» (11).

В рок-поезіях «Скрыбіна» є образ України вербалізований у понятті Україна та за допомогою непрямої номінації: «Не стидайся – то твоя земля Не стидайся – то Україна», «Не стидайся своєї країни» («Сам собі країна») (11). Скрыбін зумисне нанизує різні назви поняття Україна, поєднуючи пряму та непряму номінації, щоб зацентувати увагу на важливих питаннях патріотичності. «Скрыбін» звертається до глобального образу землі, що є опоетизованим у класичній поезії та звужує його значення за допомогою займенника «твоя» таким чином, змінюючи зміст поняття і ототожнюючи з поняттям «Україна», так само він ототожнює і поняття «країна» та «Україна», використовуючи прийом синекдохи.

У рок-поезії «Я їду додому» С. Вакарчука образ України репрезентовано як узагальнений образ дому, що доповнюється відповідними номінаціями: «Я бачу навколо каміння і квіти, Міста і вокзали, і сонце, і сніг. Я буду чекати, я буду хотіти Їх бачити знову і знову до них! Я їду додому, до тебе додому, Де очі знайомі і завжди нові!». В рок-поезії «З нею» аналогічно: «Там, де додому дорога моя, Там, де на мене чекає сім'я, Там, де лани, гори й поля, Там залишається моя земля. Там, де лани, гори й поля, Там починається моя земля» (11).

В рок-поезії С. Вакарчука «Не твоя війна», що є протестом проти пасивності та бездіяльності, автор докоряє за небажання бачити дійсність покоління, яке жило ілюзіями. Основною ідеєю тексту є заклик усвідомити, що кожен сам робить свій вибір. В цій патріотичній рок-поезії відповідно є і образ України-матері, що є характерним і для історичних пісень, що в свою чергу несуть ідею патріотизму: «Мама, кому ж ви молилися?» У рок-поезії «Пам'ятник» гурту «Плач Єремії» знову простежуємо образ України-матері, що є характерним для класичної поезії, проте автори рок-поезії надають йому рокового звучання через вживання лексем з німецької мови: «Sie Heil, живе Україна Sie Heil, *ненька* маре-фа» («Хай живе Перемога, живе Україна, Хай живе Перемога, *ненька* маре-фа») (11).

А. Кузьменко увиразнює вербалізований образ України у своїх рок-поезіях через вживання слів з коренем україн-: «Але я люблю тебе Хоч ти *по-українськи* абсолютно не гребеш Ніколи не заскочу до тебе на чайок», «Не дуже ображайся якщо підійде хтось І скаже *українською*: "Він передав тобі..."» («I Love You Barselona»), «Інтелегентний мужчина, *український* інженер» («Говорили і курили») (11).

Фундаментальним є мовний образ України в тексті «Скрябіна» «Руїна», у якому автор використовує прийом уникання назви та її підміну на лексему «країна», таким чином, привертаючи увагу до негативних реалій та підкреслюючи важливість майбутніх змін. Це своєрідний вірш-концепт, що розкриває злободенну тему. Мовний образ України ототожнено з образом «країни-руїни»: «А моя країна – *суцільна руїна*, І гордо ходить в кепках і спортивних штанах. А моя країна – *суцільна руїна*, Як можна не любити свою землю аж так?..» (11). Певною мірою назву «Руїна» можна ототожнити з періодом розпаду України, її поділом за часів Б. Хмельницького. «Скрябін» подає панорамний огляд з семантикою негатиї та висловлює спонукання до позитивних змін.

Приємом уникання назви є і в наступних рок-поезіях. Вербальний образ України Скрябін передає через написання слова «країна» з великої літери: «В мене є *Країна*, я її любив За волошки очі, люди – кораблі» («Кинули»). В рок-поезії «Вазелін» образ України іронічний і передається через слово «країна»: «Милюбимцю *країну* безвазеліну! Вже вісімнадцять років любим цю країну!» (11).

В Києві завжди відбувалися вагомні події та він був культурним центром України, отож, не дивно, що для українських рок-поетів Київ завжди був привабливим та пріоритетним містом. Саме тому вони неодноразово згадують його у рок-поезіях, розкриваючи образ України. Рок-поети вербалізують образ України через зображення ландшафтів Києва: «І ми ховалися в будинках на *Подолі*, І ми ховалися подаль від людей» («Я до тебе», «Океан Ельзи»). Урбаністичний ландшафт передається через вживання назв станцій метро: «Зашипіли

двері, станція «*Хрещатик*», «Кілька спальних районів, посередині Дніпро *Київ* – місто невелике, ми зустрінемось в метро» («Говорили і курили», «Скрябін»), «Дівчина з кафешки на метро *Либідська*» («Дівчина з кафешки», «Скрябін») (11).

Вербально виражений образ Львова в рок-поезіях авторів-львів'ян є доміантним. Саме через образ рідного міста рок-поети цього регіону і створюють оригінальний образ України. Гурти майже одночасно з'являються на виконавчій арені, тому образ рідного міста у них схожий, проте є і індивідуальні образи. В рок-поезіях «Братів Гадюкіних» атмосферу Львова доповнено характерними діалектизмами, а образ Львова схарактеризовано епітетом «*рідне*»: «Стара кав'ярня в центрі Львова я зайшов сюди раптово ти сиділа за *столічком* в глибині *філіжанку* з *порцеляни Елегансько*, двома пальцями ти тримала...» («Роксоляна»), «Я вернувся додів В своє *рідне* місто Львів» («Я вернувся додів»). Образ Львова передається неформальною назвою міста Львова: «То ми – хлопці з *Бандерштату*» («Ми – хлопці з Бандерштату», «Брати Гадюкіни») (11).

У рок-гурту «Плач Єремії» образ України передано через образ «металевого» міста Львова, що є своєрідною метафорою і містить натяк на рок-культуру: «Металевий з міста Лева... Вчаться мени там зі Львова – Супермени, вищий клас» («Металево з міста Лева») (11).

А. Кузьменко «Скрябін» подає панорамний образ Львова, розписуючи до дрібниць всі місця і своє ставлення до них, він пов'язує їх з певними моментами свого життя. «Скрябін» репрезентує Львів через назви вулиць: «Як 20 років тому, де костел на *Привокзальній*. Сімка вниз, на Погулянку повертає», «А стара *Пекарська*, я нею нагулявся, Як пари пропускав і по *Личаківі* хитався». Назва парку теж увиразнює образ міста: «То є Львів, шановні, вбирайте шлюбні сподні, Краватку, маринарку і «війо!» по *Стрийським* парку». Урбаністичний пейзаж доповнено назвою житлового масиву: «Ну, а *Сухів-Сухів*, в автобусі надихав, Вікна запотіли від запахів неділі» та назвою залізничного району: «*Дівка-Левандівка* пахне поїздами, Мостами, переїздами і гострими словами». Символічна для Західної України назва ресторану розкриває мовний образ Львова: «Приезжим из востока *Криівку* тут покажуть». Не оминає рок-поет і назву площі: «Ну, а площа *Ринок* спати не лягає, Історії збирає і розповідає...». Образ Львова метафоризовано: «То є Львів, *мій колета*, про нього різне кажуть: То є Львів, моє місто, не з *простого тіста*, *Ліплений роками* – друзями й ворогами. То є Львів *старенький, мудрий, сивий дядько*», «То є Львів *чудовий, вуйко тонуровий*, Я тішуся, що з вами ходжу цими вулицями» (11). Львів у А. Кузьменка ризний та оживлений, саме метафори розкривають різноплановий образ міста.

«Брати Гадюкіни» використовують у своїх рок-поезіях назви міст України, щоб подати її образ

більш широко, але акцентують увагу на назвах міст та населених пунктів Західної України: «Файне місто *Тернопіль*» – образ доповнює діалектизм; «Приїдь до мене у *Мостиска*», «Дівчина з *Коломиї*» (11).

У рок-поезії є прийом нашарування назв українських міст, що створює панорамний образ України та наголошує, що це єдина країна: «*Моя країна має Київ, Волинь і Карпати, Донбас і Чорне море, Одесу і Львів*» («Скрябін», «Руїна»), «Зима вже замучила, всі за літом скучили, А ми на Буковелі на підйомнику живем. Зима вже замучила, всі шапки нахлобучили, А ми на Буковелі вино гаряче п'єм. Сніг за шиворот, в Карпати ми летим, На літній резині і майже без бензини, І весело, бо я тут не один – На лижі їде ціла Україна! *Дніпро, Одеса, Київ і Донбас*» («Буковель», «Скрябін») (11).

Дніпро є символом України, сакральним образом та вживається у текстах як класичних поетів, так і рок-поетів. Мовний образ України без образу Дніпра був би неповним, отож, рок-поети увиразнюють його в такий спосіб: «Небо над *Дніпром* – Хто без тебе я? Небо над *Дніпром*, Кличе кров моя!» («Небо над Дніпром», «Брати Гадюкіни»), «І скільки їх плює у наш *Дніпро*, І прославляє світ своєю владою, І одягає світ в своє добро» («Все в течі (Диктатори)», «Плач Єремії») (11). В тексті «Все в течі» вербальний образ України подано з семантикою негоції через образ тих, хто «плює» на її символи, рок-поети для акцентуації на цій проблемі використовують образ найзначнішого символу – річки Дніпро, втілюючи в її образі всю Україну. Є в рок-поезії і назви інших гідронімів, зокрема в Черемошу так, як автори, яких ми досліджуємо з Правобережної України: «Піду до *Черемошу*, часник і хрест в баулі» («Вниз по Черемошу», «Брати Гадюкіни»). Образ річки доповнено метафорами: «*Синій поїзд – їде велика вода*, Як сто «Хюндаїв», Де машиністів нема» (11).

Рок-автори нашаровують назви річок як українських, так і з інших країн, щоб створити образ України у світі: «*Рейн і Дунай*, і велика *Волга*, Їхня лінія довга» («Небо над Дніпром», Вакарчук) (11).

Образ гір становить невід'ємну складову в означенні рідного простору та часопросторової структури макробразу України. Гірський топос характерний для ментальності авторів і є виступає місцем дії в рок-поезії. Природа Карпат метафоризована в рок-поезії «Братів Гадюкіних»: «Гриміли синії *Карпати*...» (Ой, лихо), «Я люблю Ролінгів, толок, *Карпати* і план» («Чому моя мама не любить мене?»), «*Гори* ж мої гори, ви серце моє, Файно так же хочу заспівать е-е-е!» («Халі-галі»), «Відчалив до Києва *Корабель* зі стріху. Казали, цар не знає, Що в *Карпатах* лихо» («Вниз по Черемошу») (11). «Скрябін» подає назву Карпат разом із назвою гірськолижного курорту, щоб увиразнити образ України: «Зима вже замучила, всі за літом скучили, А ми на *Буковелі* на підйомнику живем. Зима вже заму-

чила, всі шапки нахлобучили, А ми на *Буковелі* вино гаряче п'єм. Сніг за шиворот, в *Карпатах* ми летим, На літній резині і майже без бензини, І весело, бо я тут не один – На лижі їде ціла Україна! *Дніпро, Одеса, Київ і Донбас*» («Буковель», «Скрябін») (11).

Вербалізовано образ України розкрито через вживання назв історичних осіб, але у досить незвичних контекстах. Наприклад, образ Роксолани вербалізовано через образ львівської повії: «Роксолана, мені бракує твого бюсту Роксолана, і тих шальоних ночей» (11). Цей образ іронічний та створений на протиставленні високого низькому, тобто так звана, травестія, що є притаманна рокові.

Мовна репрезентація України через використання прізвищ культурних діячів, зокрема, Тараса Шевченка, що став символом України у всьому світі. Саме Шевченко став першим поетом, чії вірші були виконані в рок-обробці. Автор гурту «Плач Єремії» Т. Чубай вживає образ Шевченка, прирівнюючи себе до нього: «Я люблю *Шевченка* Він Тарас як я» («Пам'ятник») (11). Увиразнено образ геніального Кобзаря за допомогою алюзії рядків його вірша: «Садок вишневий коло хати, Хрущі над вишнями гудуть, Пługатарі з плугами йдуть», що є вербалізацією поняття Україна («Пам'ятник», «Плач Єремії») (11).

У рок-поезії мовний образ України репрезентовано через етнографічно марковану лексику: назва субкультури Львова: «*Львівські батяри* – ціла наша родина яблуко від яблуні впало недалеко татуні з мамунями скільки ліжок розвалили би на Божий світ нас приніс лелека То ми – хлопці з Бандерштадту» («Ми – хлопці з Бандерштату «Брати Гадюкіни»). Мовний образ України доповнює назва народності «гуцули» пов'язаної з поняттям Україна: «*Гуцули* хлопці хазяйнуваті, То правда же добру нема що пропадати» («Ой, лихо!»), «Брати Гадюкіни»). Використання назви музичного інструменту виявляє мовний образ України: «Візьму я *трембіту* і тобі заграю ду-ду-ду. Хе-е-ей халі-галі!» («Халі-галі», «Брати Гадюкіни»). Вербалізований образ України увиразнено назвою предмету народної культури: «Шо ночей не досипала, і в дорогу проводжала, *Ірушник* вишиваний ти на щастя дала» («Emigrant Song», «Брати Гадюкіни»). Назва житла пастухів в гірських районах Карпат доповнює образ України в рок-поезії: «Як можна не любити свою землю аж так За нами у *колибу* завертає» («Буковель», «Скрябін»). В рок-поезії львів'ян вжито назву різновиду української мови: «*По-галицьки* говорять, наші в них погоду роблять». Назва будівлі деталізує мовний образ України: «А *ратуша* скупає, шпилем небо дзюравить, Вона крута чуха, і її ніхто не сварить» («То є Львів», «Скрябін»). В рок-поезії вжито назву співця в давнину на Україні: «Він *кобзар* як я» («Пам'ятник», «Плач Єремії») та назви українських страв: «Шинки, ковбаси і оселедці, Пампушки і вушка, кута і презлі» («Миколай бородатий», «Плач Єремії») (11).

Структура висвітлення образу України багатопланова та багатовимірна. У рок-поезії мовний образ України розкрито через специфічні слова, що її символізують. Образ калини в тексті Вакарчука «Не твоя війна» слугує глибокому розкриттю становища батьківщини: «Гілля калин похилилося... Мама, кому ж ви молилися?». Образ солов'я, як символ України використовують «Брати Гадюкіни»: «На Україні лад і спокій Щебече соловейко» («На Україні лад і спокій»). Прапор України, що є її символом рок-поети згадують, не називаючи країни, а використовуючи символіку кольору: «Був червоний – он де заїхав Буде жовто-синій – побачим дивний світ» («Халі-галі», «Брати Гадюкіни») (11). Цей образ є ідентифікатором українськості та державності через антитезу.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, для текстів українських рок-поезії характерним є образ України. Цей образ вербалізовано за допомогою мовних засобів, що характерні для регіону вихідцями з якого є автори. Образ України розкривається у рок-поезії авторів зі Львова, відповідними близькими для них географічними назвами, що є стилістично забарвлені метафорами та епітетами. Метафори здебільшого не характерні для класичної поезії, а мають контрастні значення, тобто за їх допомогою автори розкривають образи реальності та буденності. Найбільш яскравим та найуживанішим є образ міста Львова та Карпат. Таким чином, можемо виокремити окремі групи лексем через які розкрито образ України в українських рок-поезії. Першу значну групу становлять географічні назви: назви міст, гір, річок, населених пунктів, вулиць, районів міст, регіонів, морів, і

навіть парків, житлових масивів і площ та станцій метро. Другу групу становить безпосереднє використання в рок-поезії поняття «Україна» та лексеми з коренем україн-. Третю групу становлять поняття, що стосуються України: назви символів України, специфічних будівель, страв, народностей, та інтертекстуальне використання рядків з поезії класиків. Четверту групу складають назви історичних осіб та культурних діячів України.

Образ України розкрито в рок-поезії і через перифразовані назви через використання лексем: «рідний край», «батьківщина», «моя країна». Брати Гадюкіни ототожнюють Україну з лексемою «карпатський край», Вакарчук – з лексемою «дім», «моя земля» та навіть образом матері, Плач Єремії – з лексемою «ненька», Скрябін – з лексемами «моя країна», «моя земля», «Країна».

«Брати Гадюкіни» передають образ України через вживання транслітерованих англіцизмів щодо номінації України, а «Плач Єремії» – через вживання лексем запозичених з німецької мови та англіцизмів.

В текстах українських рок-поезії образ України є і позитивним, і негативним – гостро саркастичним та іронічним, в залежності від того, про які реалії йдеться. Цікавим у нашому дослідженні текстів рок-поезії авторів саме Львівської області був акцент на мовних особливостях розкриття образу України, а саме використання специфічних діалектизмів. Саме у специфіці та неповторності образу України у рок-поезії закладено мовну картину світу авторів (рок-поетів). Рок-поезії львівських рок-поетів просякнуті спонуканням до змін та орієнтацією на патріотичність та державність.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гаврилук Н. В., Зозюк І. Сленг як особливість ідіостилу Кузьми Скрябіна (Андрія Кузьменка). *Волинь філологічна: текст і контекст*, 2014. – № 17. – С. 36-45.
2. Гришко О. П. Мовні засоби зображення сучасної жінки та чоловіка у пісенних текстах гурту «Океан Ельзи». Київ: Мова і культура (Науковий журнал). Видавничий дім Дмитра Бураго, 2015. № 18. Т. I (176). С. 60-66.
3. Гузій О. Поезія Т. Шевченка у сучасній українській рок-музиці. *Шевченкознавчі студії*. 2014. № 18. С. 591-597.
4. Євтушенко О. Україна IN Rock: статті та есеї. Київ: Грані-Т, 2011. 240 с.
5. Клещова О. Є. Поетичний і музичний талант Андрія Кузьменка. *Zbior raportow naukowych. "Literatura I kulturoznawstwo. Projekty naukowe"*. Sopot. Warszawa: Wydawca: Sp. Z o. o "Diamond trading tour". 2015. Str. 114-118.
6. Клещова О. Є. Національне мовомислення пісенної творчості Андрія Кузьменка (Скрябіна). *Monografia rokferencyjna Science, Research, Development*. Warszawa. 2019. № 22. С. 99-103.
7. Клещова О. Є. Одоративна лексика в поетичній творчості А. Кузьменка («Скрябін»). *Лінгвістика: зб. наук. праць*. Старобільськ: Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Т. Шевченка». 2018. № 2. С. 143-149.
8. Клещова О. Є. Мовностилістичні особливості пісень українського гурту «Океан Ельзи». *Лінгвістика*. 2013. № 3. С. 122-129.
9. Небога А. Р. Мовна палітра пісень гурту «Океан Ельзи». С. 106-108
10. Шемахова Г. С. Современная рок-поэзия Восточной Украины. Горловка: Русская рок-поэзия: текст и контекст. 2008. С. 117-121.
11. Наше. Режим доступу: <http://nashe.com.ua>.

REFERENCES

1. Gavryljuk N., Zozjuk I. Sleng yak osoblyvist idiostylu Kuzmy Skryabina (Andriy Kuzmenko) [Slang as a feature of individual style of Kuz'ma Skryabin (Andriy Kuz'menko)]. Volyn philologichna: text ta context. [In Ukrainian].
2. Hryshko O. P. Movni zasoby zobrazhennia suchasnoi zhinky ta cholovika u pisrnyh textah gurtu "Okean Elzy" [Language means of the image of modern woman and man in texts of songs by the music band "Ocean Elzy"]. Kyiv: Mova i kultura. [In Ukrainian].
3. Guzii O. Poeziia T. Shevchenka v suchsniy ukrainskiy rock-muzytsi [Taras Shevchenko's poetry in modern Ukrainian rock music] Shevchenkoznavchi studii. [In Ukrainian].
4. Yevtushenko O. Ukraina in rock [Ukraine in Rock] Kyiv: Grani-T. [In Ukrainian].
5. Kleshchova O. Ye. Poetychnyi i muzychnyi talent Andriya Kuzmenka [Poetic and musical talent of Andriy Kuzmenko] Warsaw: Diamond trading tour. [In Ukrainian].
6. Kleshchova O. Ye. Natsionalne movomyslennia pisennoi tvorchosti Andriya Kuzmenka [National language thinking of song work of Andriy Kuzmenko] London^ Science, research, Development/ [In Ukrainian].
7. Kleshchova O. Ye. Odoratyvna leksyka v poetychnyi tvorchosti A. Kuzmenka (Skryabin) [Odorative vocabulary in Andriy Kuzmenko's ("Skryabin") poetic work] Starobilsk: DZ "LNU" n. a. T. Shevchenka. [In Ukrainian].
8. Kleshchova O. Ye. Movnostylistychni osoblyvosti pisen ukrainskogo gurtu "Okean Elzy" [Language and stylistic peculiarities of lyrics of the Ukrainian band "Ocean Elzy"]. Linguistics. [In Ukrainian].
9. Neboga A. R. Movna palitra pisen gurtu "Okean Elzy" [Language palette of "Ocean Elzy"'s songs] [In Ukrainian]/
10. Shemahova G. S. Sovremennaya rock-poeziya Vostochnoy Ukrainy [Modern rock-poetry of The East Ukraine] Gorlovka: Russkaya rock-poeziya: text i context. [in Russian].
11. Nashe. (2019). Retrieved from <https://nashe.com.ua>. [In Ukrainian].

UKRAINE'S IMAGE VERBALIZATION IN POETRY OF MODERN ROCK-POETS

Zaporozhska Daria Mykolaivna

Post-graduate student at the Department of Ukrainian Language, H. S. Skovoroda

Kharkiv national Pedagogical University

Valentynivska Str. 2, Kharkiv, Ukraine

The article considers the language image of Ukraine in rock-poetry of authors from Lviv (Andriy Kuzmenko ("Skryabin"), Syatoslav Vakarchuk ("Okean Elzy"), Sergiy Kuzminskiy ("Braty Gadiukiny"), Taras Chubai ("Plach Yeremiji"). A linguistic analysis of rock-poetry has been carried out. Linguistic and stylistic means which verbalize this image are described. Defines that the language image of Ukraine is revealed through using of geographical names (oykonims, hydronyms, homonyms, urbanonyms, hodonyms, ahornonyms), panoramic landscapes, concept "Ukraine" and tokens with root україн-, names of cultural and historical persons and ethnographic vocabulary. In the article the images of cities of Ukraine – Kyiv and Lviv – are panoramic. These cities are native and important to authors. Analyzes using tokens in Ukrainian rock-poetry which clarify language image of Ukraine including dialectisms specific to Lviv region and foreign language tokens (anglicisms and borrowed German vocabulary). Indicates that verbal image of Ukraine is metaphorical and supplemented with epithets and paraphrased names. Four groups of tokens which represent language image of Ukraine in rock-poetry are identified. In rock-poetry an unique image of Ukraine are verbalized. This image is different from traditional image which is interpreted in classic poetry. In the article defines that in rock-poetry the individual author's picture of the world is revealed. Verbal image of Ukraine is ironic and sarcastic but patriotic oriented. Rock-poets accentuate attention on difficulties and problems and prompt to changes for the better. Each of them has his individual artistic image of Ukraine.

Key words: rock-poetry, language image of Ukraine, individual author's picture of the world, dialectism, indirect nomination, anglicism, toponym, ethnographic vocabulary.